

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник матеріалів V підсумкової науково-практичної
студентської конференції ОНЕУ

«Сучасні виклики економіки»

17 квітня 2025 р.

Одеса-2025

ЗМІСТ

Секція 1. ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

Голушинська М.О. Шляхи зниження собівартості продукції: вітчизняний та міжнародний досвід.....	8
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Івановський М.В. Електронна комерція в сучасних умовах.....	10
Науковий керівник: д.е.н., професор Грінченко Р.В.	
Федюк А.Д. Вплив податкової системи на діяльність підприємств.....	11
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	
Константинов Д. Штучний інтелект у мотивації: як компанії прогнозують, хто звільниться.....	13
Науковий керівник: к.е.н., доцент Орленко О.М.	

Секція 2. ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІЧНОГО ТА ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ БІЗНЕСОМ

Андрієнко К.О. Інтернет-магазин як сучасний формат бізнесу.....	15
Науковий керівник: к. е. н., доцент, старший викладач Колесник О.О.	
Гайдук Х.П. Цифровізація та економічна автономія громад в умовах децентралізації.....	18
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к. е. н., Котелевська Я.В.	
Ковальов Є.С. Вендинговий бізнес в Україні: стан та перспективи розвитку.....	20
Науковий керівник: к.е.н., доцент, ст. викладач Колесник О.О.	
Коломійчук А.С. Особливості функціонування пекарні в сучасних умовах господарювання.....	23
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к. е. н., Деньгуб В.В.	
Носевич В.В. Теорія ігор та її застосування в обґрунтуванні господарських рішень.....	26
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Стукало А. О. Вплив діджиталізації на розвиток бізнесу в Україні.....	28
Науковий керівник: к.е.н., доцент,старший викладач Колесник О.О.	
Таратіна К.С. Оцінка ризиків в аграрному підприємстві.....	30
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Таратіна К.С. Програми державної підтримки вітчизняного підприємництва.....	32
Науковий керівник: Викладач кафедри економіки, права та управління бізнесом к.е. н., Котелевська Я.В.	
Шанікевич В.І. Управління специфічними фінансовими ризиками в контексті сучасних економічних трансформацій.....	34
Науковий керівник: Старший викладач кафедри економіки, права і управління бізнесом, к.е.н. Деньгуб В.В.	
Швидка О. В. Інноваційні підходи до соціальної підтримки військових.....	36
Науковий керівник: д. е. н., доцент Несененко П. П.	

Секція 4. Теоретико-методологічні та прикладні проблеми демографії, соціальної політики та економіки праці.

Зікул В. А., Проблеми оцінки економічного тягару виробничих травм і профзахворювань.....	40
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Кіріка А.М., Соціальноорієнтований бізнес як механізм подолання соціальних наслідків війни.....	42
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Козловський В. І. Розвиток персоналу як інструмент посилення позицій компанії.....	44
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Зікул В. А. Корпоративна соціальна відповідальність як головна конкурентна перевага організації	46
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	
Орловська О. А. Між кар'єрою та турботою: цінність жіночої праці у суспільстві.....	49
Науковий керівник: к. е. н., Перепельчук Т. В.	
Хом'якова Н. А. Стратегічні напрями розвитку корпоративної соціальної відповідальності в Україні	50
Науковий керівник: к. е. н., Петровська О. М.	

Секція 6. ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ: ПОГЛЯД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Агєєнкова А.А. Поняття самозмінювання в контексті особистісного розвитку.....	53
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Боровська Т.А. Засади дослідження процесу прийняття економічних рішень.....	55
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундев В.В.	
Боровська Т.А. Адаптація нового персоналу до умов професійної діяльності.....	57
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Букур М.В. Психологічний вплив соціальних мереж на формування агресивності підлітків.....	59
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Вербицька А.Б. Розлучення та його вплив на емоційний стан дитини.....	61
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Глушко В.Ю. Гендерні особливості тютюнопаління серед підлітків та молоді.....	63
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Дорошенко О.Л. Прокрастинація: теоретичний аспект.....	65
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Дротенко А.Р. Професійний стрес: види, причини та методи запобігання.....	67
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Івасенко Д.С. Психофізіологічна основа тривожно-депресивних розладів серед молоді...69	
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Копцевич В.В. Подружня терапія як спосіб подолання та профілактики сімейного конфлікту.....	71
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Котляренко Д.О. Вплив стилів виховання на емоційний і когнітивний розвиток дитини...73	
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Котляренко Д. О. Особливості ментального здоров'я українців в умовах війни.....	75

Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Кривальчук В.С. Емоційна залежність: теоретичний аспект.....	77
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Кривальчук В. С. Професійне вигорання фахівців з підбору персоналу в умовах сучасного ринку праці.....	79
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Малишева А.В. Особливості прояву перфекціонізму в юнацькому віці.....	81
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Бабчук О.Г.	
Мартінова П.О. Вплив самооцінки на процес самореалізації в молодому віці.....	83
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Мартиросян В.А. Психологічні особливості професійного становлення майбутніх економістів.....	85
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Мезенцев С.М. Глобальне суперництво: історія, стратегії та ресурси в контексті наративної психології.....	87
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Музика І.О. Актуальні питання функціонування лгбтк+ спільноти в Україні.....	89
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Ніколаїді Н.В. Батьківське вигорання: причини, наслідки та шляхи подолання.....	91
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Олиниченко А.Р. Вплив тривожності на побудову конструктивного життя у підлітків....	93
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Орлова О.Є. Сутність та соціально-психологічні причини трудових конфліктів.....	95
Науковий керівник: д. політ. н., професор Сіленко А.О.	
Петрова К.В. Вплив виховання на розвиток тривожності в людей дорослого віку.....	97
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Пінчук Д.С. Психологічні особливості збереження професійного здоров'я.....	99
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Пляшко Д.В. Вплив сиблінгових позицій на дитячо-батьківські стосунки.....	101
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Подуфала Д.В. Психологічне консультування постраждалих від бойових дій та внутрішньо переміщених осіб.....	103
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Рубцова Т. О. Психологічні особливості гендерно зумовленого насильства.....	105
Науковий керівник: к. пед. н., доцент Чусова О.М.	
Рубцова Т.О. Психосоціальні чинники агресивної поведінки підлітків.....	107
Науковий керівник: д. психол. н., доцент Шрагіна Л.І.	
Тагліна А.О. Вплив арт-терапії на розвиток сенсорних і комунікативних навичок у дітей із розладами аутистичного спектра.....	109
Науковий керівник: к. психол. н., доцент Пундєв В.В.	
Худенко М.С. Сутність та особливості синдрому професійного вигорання.....	111
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Черногоренко І.І. Вплив стилю сімейного виховання на формування невротичних розладів у дітей.....	113
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Чопорова П.І. Девіантна поведінка сучасної молоді.....	115
Науковий керівник: д. психол. н., професор Асєєва Ю.О.	
Юдіна М.Г. Особливості інформаційного стресу та його вплив на здоров'я людини.....	117

Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	
Янжула П.О. Гіперопіка та її вплив на формування залежної поведінки у дітей.....	119
Науковий керівник: к. філол. н., доцентка Ковальська Н.А.	

Секція 7. СТАТИСТИЧНІ ТА ЕКОНОМЕТРИЧНІ МЕТОДИ ЯКІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Бугайова В.С. Сучасний стан ринку інформаційних технологій в Україні.....	122
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Грабовенко К.О. Вплив війни на розвиток будівництва в Україні.....	124
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Данилишина Д.О. Систематизація методів прогнозування у сфері туризму.....	127
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Захаров О.В., Гниря М.Д. Історія застосування актурний розрахунків.....	128
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Кошавка Я.Д. Зовнішня торгівля України із країнами Європи.....	130
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Кривошеїна Є.О. Ринок праці в умовах економічної кризи.....	132
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Купча О.В., Кірюхіна А.Д. Статистичний вимір ризику.....	134
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Маспанова Д.С. Ринок нерухомості як дзеркало економічних реалій суспільства.....	135
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Михайлов В.В. Можливості використання штучного інтелекту в бізнес-аналітиці.....	137
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Орловська А.О., Мареева Р.В. Використання показникових функцій в економічному моделюванні.....	139
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Очагіна Н.Ю., Грабовенко Н.М. Нормальні функції розподілу у бізнес-обстановці.....	140
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Плетос Е.А. Вплив війни на рівень інфляції в Україні.....	142
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Погорелова М.Ю. Оцінка структури міжнародних резервів національного банку України за джерелами походження.....	144
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Цифрова трансформація бізнесу як основа підвищення його конкурентоспроможності.....	146
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Пошарникова С.В. Сучасні дослідження та класифікація бізнес-процесів в системі управління.....	148
Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорелова Т.В.	
Репченко А.Р. Вплив війни на стан вищої освіти в Одеському регіоні.....	150
Науковий керівник: к.ф.-м.н., доцент Шинкаренко В.М.	
Сіренко А.О. Стан зовнішньої торгівлі України у воєнні часи.....	152
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Сіренко А.О. Трансформація торговельних зв'язків України: зміни у географічній структурі експорту та імпорту.....	154
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самотоєнкова О.В.	
Стариш С.О. Сучасні дослідження у галузі цифрової економіки та їх класифікація.....	156

Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорєлова Т.В.	
Тарасова К.Р., Харченко М.О. Аналіз рівняння популяційної динаміки.....	158
Науковий керівник: к.ф.-м.н. Кирилова Л.О.	
Тимошенко К.Ю. Вплив сучасних викликів на економічну ефективність публічних підприємств.....	160
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Ткачук В.М. Структура та структурні зрушення доходів підприємств публічної сфери...	162
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Чобан Б.Е. Цифрові платформи для сертифікації знань з охорони праці.....	163
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Шкода О.Г. Вплив митної політики на динаміку зовнішньоекономічної діяльності.....	166
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Шкода О.Г. Кібербезпека як складова цифрової безпеки праці: нові виклики.....	167
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Шкода О.Г. Статистичні методи оцінки платоспроможності клієнтів банку.....	169
Науковий керівник: к.е.н., доцент Погорєлова Т.В.	
Шкода О.Г. Статистичні методи оцінки економічної нерівності та її вплив на соціальну стабільність.....	171
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самоєнкова О.В.	
Ярчук А.І. Забезпечення безпеки праці шляхом аналізу ризиків.....	173
Науковий керівник: к.е.н., доцент Ольвінська Ю.О.	
Ящук Д.А. Аналіз зовнішньоторговельного балансу України в довоєнні та воєнні роки.	175
Науковий керівник: к.е.н., доцент Милашко О.Г.	
Ящук Д.А. Аналіз динаміки тоарообороту роздрібної торгівлі в вдовоєнні та воєнні роки України.....	176
Науковий керівник: к.е.н., доцент Самоєнкова О.В.	

ПСИХОЛОГІЧНЕ КОНСУЛЬТУВАННЯ ПОСТТРАВДАЛИХ ВІД БОЙОВИХ ДІЙ ТА ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Воєнні дії та вимушене переміщення є потужними психотравмуючими чинниками, що значно порушують психічне здоров'я та емоційне благополуччя людини. Внаслідок руйнування внутрішньої картини світу виникає низка деструктивних психологічних наслідків, які варіюються від короткострокових адаптивних реакцій до довготривалих патологічних станів, що формують складний симптомокомплекс посттравматичних порушень, який потребує комплексної психологічної та психіатричної допомоги [1, с. 89].

Одним із найбільш поширених психологічних наслідків бойових дій та вимушеного переселення є посттравматичний стресовий розлад (ПТСР), який проявляється тріадою симптомів: повторне переживання травматичної події (флешбеки, інтрузії, нічні кошмари), уникання стимулів, пов'язаних із травмою, і підвищена збудливість. Дослідження свідчать, що від 10% до 35% осіб, які пережили бойові дії, мають ознаки ПТСР, при цьому симптоми можуть проявлятися як відразу після травми, так і через місяці чи роки. У вимушених переселенців поширеність ПТСР коливається від 30% до 70%, що значно вище за загальні показники [3, с. 45]. Спостерігається і розвиток тривожно-депресивних розладів. Відповідно до досліджень, близько 48% осіб, які пережили військовий конфлікт, страждають від генералізованого тривожного розладу, панічних атак, соціальної фобії та специфічних фобій. Депресивні розлади різного ступеня важкості виявляються у 40-60% вимушених переселенців, при цьому спостерігається висока коморбідність із ПТСР та тривожними розладами [2, с. 113]. Психологічна травматизація внаслідок переживання бойових дій та вимушеного переселення також супроводжується значними змінами в когнітивній сфері: процесів уваги, пам'яті, мислення, зниження здатності до концентрації та прийняття рішень. Близько 65% осіб, які пережили травматичні події, пов'язані з військовим конфліктом, демонструють когнітивний дефіцит різного ступеня вираженості. Вагомим наслідком переживання бойових дій та вимушеного переселення є порушення в емоційно-вольовій сфері особистості. У 75-80% постраждалих спостерігається емоційна лабільність, дратівливість, спалахи гніву, агресивні прояви, які важко контролювати. Характерною є також емоційна притупленість, відчуження від оточуючих, нездатність переживати позитивні емоції (ангедонія). Дослідження демонструють, що вираженість порушень емоційно-вольової сфери корелює з тривалістю та інтенсивністю травматичного досвіду [4, с. 23].

Попри деструктивні наслідки психотравми, від 30% до 70% постраждалих демонструють позитивні психологічні зміни, які проявляються

у переосмисленні життєвих цінностей, посиленні відчуття власної стійкості та компетентності, поглибленні міжособистісних зв'язків, духовному зростанні та більш вдумливого ставленні до життя. Факторами, що сприяють посттравматичному зростанню, є соціальна підтримка, духовність, оптимістичний атрибутивний стиль, розвинені копінг-стратегії та особистісна резильєнтність. Психологічні наслідки переживання бойових дій та вимушеного переселення мають виразну соматичну складову. Спостерігається високий рівень сімейної дисфункції серед родин, які пережили військовий конфлікт та вимушену міграцію – близько 65% сімей демонструють порушення комунікації, зниження згуртованості, конфлікти щодо розподілу ролей та ресурсів, проблеми в подружніх та дитячо-батьківських стосунках. [5, с. 134].

Відтак, психологічні наслідки пережитих бойових дій та вимушеного переселення мають глибокий та тривалий вплив на психічне, емоційне та фізичне здоров'я особистості. Вони включають не лише серйозні психічні розлади, такі як ПТСР, тривожні та депресивні порушення, а й значні когнітивні, емоційні та соматичні зміни. Вони також мають руйнівний вплив на сімейні системи, психологічні травми можуть передаватися через покоління. Психологічна травматизація, спричинена бойовими діями та вимушеним переселенням, потребує комплексного та багатогранного підходу до лікування та реабілітації. Це включає не лише психотерапевтичну допомогу, спрямовану на зменшення симптомів посттравматичного стресового розладу (ПТСР), але й соціальну підтримку, яка забезпечує стабільність і допомагає у відновленні соціальних зв'язків. Важливу роль у процесі реабілітації відіграє розвиток адаптивних стратегій подолання стресу, оскільки допомога в управлінні стресовими ситуаціями сприяє зниженню рівня тривоги та депресії у постраждалих осіб. Одним із ключових аспектів є акцент на психосоціальну інтеграцію в нові умови життя, що дозволяє адаптуватися до нових реалій, зменшуючи ізоляцію і сприяючи нормалізації соціальних ролей.

Список використаних джерел

1. Гусева О.В. Психологічна підтримка внутрішньо переміщених осіб: сучасні підходи та методи. *Актуальні проблеми психології*. 2022. Т. 17. Вип. 4. С. 89–97.
2. Ключко А.М., Даниленко С.В. Психологічне консультування в умовах військового конфлікту: досвід та перспективи. *Вісник Національного університету оборони України*. 2023. № 1. С. 112–119.
3. Мірошніченко І.С. Подолання психологічних наслідків травматичного досвіду у переселенців. *Психологія і суспільство*. 2021. № 2. С. 45–52.
4. Терещенко І.В. Особливості емоційного стану осіб, що постраждали внаслідок бойових дій. *Практична психологія та соціальна робота*. 2023. № 6. С. 23–29.
5. Ніколаєнко Л.Є. Психосоціальна підтримка ВПО: досвід країн Європи та український контекст. *Соціальна робота та освіта*. 2022. Т. 9. № 3. С. 134–141.